

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **V. K.**, narozená dne X,
bytem X,

zastoupená advokátkou Mgr. Veronikou Špornovou,
sídlem Náměstí B. Hrozného 17/24, Lysá nad Labem,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2018, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2018, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinná zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku ve výši 3 900 Kč k rukám advokátky Mgr. Veroniky Špornové, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 4. 10. 2018 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty její námitky a

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 18. 5. 2018, č. j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaná odňala žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu I. stupně, neboť podle posudku OSSZ N. ze dne 24. 4. 2018 již nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), přičemž její pracovní schopnost měla poklesnout o 30 %.

2. Žalobkyně namítla nesprávné posouzení jejího zdravotního stavu. Má za to, že zdravotní stav měl být posouzen jako středně těžké funkční postižení podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1c vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro něž je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30 – 40 %. Posudkový lékař žalované hodnotil zdravotní stav žalobkyně formálně bez osobní prohlídky, nedošlo tedy k řádnému posouzení a hodnocení zdravotního stavu. Ztotožnil se se závěry posudkového lékaře OSSZ N., jenž mylně dovodil, že stabilizace zdravotního stavu žalobkyně podmiňuje existenci lehkého postižení, avšak stabilizace neznamená, že se snížila závažnost onemocnění žalobkyně. Ke stabilizaci totiž došlo v případě žalobkyně na úrovni závažnější formy onemocnění. Stabilizace představuje neměnnost stavu, jaký byl, neznamená však jeho zlepšení. Zcela nesprávný je rovněž údaj uvedený v posudku lékaře OSSZ N. o tom, že žalobkyně pracuje jako k. na poloviční úvazek. Ve š. j. šlo jen o dočasnou výpomoc, a to při výdeji obědů. Z výkonu této činnosti nelze usuzovat na natolik významné zlepšení zdravotního stavu, že by žalobkyně byla schopna vykonávat závislou činnost pravidelně. Oba posudkoví lékaři tak nezohlednili faktický stav žalobkyně, ale jen nevýznamné doplňující okolnosti. Nelze souhlasit s názorem, že se u žalobkyně neobjevují projevy vážnějšího funkčního postižení. Lékařské zprávy dokládají, že jde o postižení jednoho nebo více úseků páteře, závažné poruchy statiky a dynamiky v úseku C, s častými projevy kořenového dráždění. Dále se byla zjištěna artróza PIP III. vlevo, bolesti hlavy provázené nevolností a zvracením, žalobkyně dvakrát prodělala kolaps s krátkou poruchou vědomí. Rovněž trpí úzkostnými stavy a depresemi.
3. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že žalobkyni byl od 12. 4. 2011 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Dne 25. 7. 2018 byl lékařem žalované vydán posudek, který dle názoru žalované splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a podle něhož míra pracovní schopnosti žalobkyně poklesla pouze o 30 %. Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.
4. Žalobkyně v replice k žalobě uvedla, že v době vydání posudku lékařky v námitkovém řízení, její zdravotní stav odpovídal invaliditě prvního stupně a vyžadoval ohledy. Rozhodnutí způsobilo žalobkyni obtíže a byla zoufalá, neboť její zdravotní stav se postupně zhoršuje a není schopna se sama živit výkonem zaměstnání.
5. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasily, přičemž žalovaná souhlasila implicitně (§ 51

odst. 1 s. ř. s.), a takový postup je v souladu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

6. Ze správního spisu plyne, že žalobkyni byl rozhodnutím žalované ze dne 1. 4. 2010 přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Rozhodnutím žalované ze dne 3. 3. 2010 byl žalobkyni tento důchod od 12. 4. 2011 snížen na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Posudkem lékařky OSSZ z kontrolní prohlídky ze dne 24. 4. 2018 byla žalobkyně posouzena tak, že její zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý, avšak míra poklesu pracovní schopnosti činí jen 30 %. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (dále též „DNZS“) bylo stanoveno postižení podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž procentuální míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí ve výši 20 % a dále byla navýšena na výsledných 30 %. Žalovaná na základě posudku prvoinstančním rozhodnutím odňala žalobkyni invalidní důchod.
7. Žalobkyně podala proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl její zdravotní stav opět posouzen posudkovou lékařkou žalované, jež v posudku ze dne 25. 7. 2018 dospěla ke zcela shodným závěrům jako předchozí posudek lékařky OSSZ. Žalovaná na podkladě naposledy uvedeného posudku napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
10. Námitky uplatněné žalobkyní spočívají převážně ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud však předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

11. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná namítala, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzované byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se pořadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
12. Krajský soud vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. 4. 2019, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Z posudku plyne, že žalobkyně byla při jednání přešetřena lékařkou z oboru neurologie. Komise vycházela z vlastního vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ, lékařských nálezů předložených žalobkyní, zdravotnické dokumentace žalobkyniny praktické lékařky a dokumentace z psychiatrické ambulance. Podle komise bylo k datu vydání napadeného rozhodnutí rozhodující příčinou DNZS žalobkyně víceetážový vertebrogenní algický syndrom s převahou postižení krčního úseku se stavem po operaci výhřezu meziobratlové ploténky C5/6 v červnu 2009, který byl hodnocen podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Posudková komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti s přihlédnutím k dalším souběžným postižením ve středu rozmezí ve výši 35 % (bez dalšího navýšení). Jde tedy o invaliditu prvního stupně. Odklon od hodnocení posudkových lékařů ve správním řízení odůvodnila posudková komise tím, že jejich závěry neodpovídají neurologickým nálezům žalobkyně, jež je navíc zatížena nasedající psychiatrickou symptomatikou.
13. Z posudku tak vyplývá, že posudkové lékařky ve správním řízení nesprávně postupovaly při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Posudková komise při vypracování posudku vycházela z dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání zdravotní stav žalobkyně přešetřila odbornou lékařkou z oboru neurologie. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu pořadila pod kapitolu XIII, oddíl E, položku 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 30 – 40 %. Posudková komise stanovila pokles ve středu tohoto rozmezí na 35 %. V posudku byl stručně popsán vývoj zdravotního stavu, zdravotní postižení, které je

rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míra stabilizace zdravotního stavu a rozsah zdravotního postižení. Řádně odůvodněno bylo i zařazení druhu postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Posudek podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti.

14. Soud tedy na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 30 %. Žalobou napadené rozhodnutí se opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
15. Krajský soud proto napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V tomto řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobkyně na invalidní důchod a vezme při tom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 24. 4. 2019 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázaná (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná, a má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náhradu tvoří náklady spojené se zastoupením žalobkyně advokátkou, a to odměna za zastupování za tři úkony právní služby po 1 000 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsí žaloby, sepsí repliky podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], dále tři paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Žalobkyni tak náleží náhrada nákladů řízení v celkové výši 3 900 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. března 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce